

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0093/2014

10.2.2014

INTERIMSBETÆNKNING

om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse af rammeaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Indonesien på den anden side om et alsidigt partnerskab og samarbejde, bortset fra tilbagetagssspørgsmål
(11250/2013 – C7-0351/2013 – 2013/0120A(NLE))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Ana Gomes

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	14

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

**om udkast til Rådets afgørelse om indgåelse af rammeaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Indonesien på den anden side om et alsidigt partnerskab og samarbejde, bortset fra tilbagetagelsesspørgsmål
(11250/2013 – C7 0351/2013 – 2013/0120A(NLE))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til udkast til Rådets afgørelse (11250/2013),
- der henviser til udkast til rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Indonesien på den anden side om et omfattende partnerskab og samarbejde (14032/2009),
- der henviser til samarbejdsaftalen af 7. marts 1980 mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Indonesien, Malaysia, Filippinerne, Singapore og Thailand – medlemmerne af Sammenslutningen af Stater i Sydøstasien¹ (ASEAN) og senere tiltrædelsesprotokoller,
- der henviser til sin beslutning af 5. september 2002 om Kommissionens meddelelse om Europa og Asien: strategiske rammer for styrkede partnerskaber²,
- der henviser til sin beslutning af 5. juni 2003 om situationen i Indonesien, navnlig i Aceh-provinsen³,
- der henviser til sin beslutning af 20. november 2003 om Aceh⁴,
- der henviser til sin beslutning af 13. januar 2005 om den nylige flodbølgekatastrofe i Det Indiske Ocean⁵,
- der henviser til forhandlingerne om et omfattende partnerskab og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Indonesien på den anden side, som Rådet gav bemyndigelse til den 25. november 2004, som blev afsluttet i juni 2007, og som blev undertegnet den 9. november 2009,
- der henviser til aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Indonesiens regering om visse aspekter af lufttrafik, der blev undertegnet den 29. juni 2011⁶,
- der henviser til sin beslutning af 7. juli 2011 om Indonesien, herunder angreb på

¹ EFT L 144 af 10.6.1980, s. 2.

² EUT C 272 E af 13.11.2003, s. 476.

³ EUT C 68 E af 18.3.2004, s. 617.

⁴ EUT C 87 E af 7.4.2004, s. 528.

⁵ EUT C 247 E af 6.10.2005, s. 147.

⁶ EUT L 264 af 8.10.2011, s. 2.

minoriteter¹,

- der henviser til sin beslutning af 2. februar 2012 om EU's eksterne politik over for BRICS-landene og andre nye stormagter: målsætninger og strategier²,
 - der henviser til Rådets afgørelse 2012/308/FUSP af 26. april 2012 om Den Europæiske Unions tiltrædelse af traktaten om venskab og samarbejde i Sydøstasien³,
 - der henviser til Europa-Parlamentets valgobservationsmissioners rapporter af 5. april 2004 og 20. september 2004 om valg i Indonesien, af 30. august 1999, 30. august 2001, 9. april 2007, 30. juni 2007 og 7. juli 2012 i Østtimor og af 11. december 2006 i Aceh-provinsen,
 - der henviser til Jakartaerklæringen om principper for antikorrupsionsagenturer, der blev vedtaget den 27. november 2012,
 - der henviser til artikel 21 i traktaten om Den Europæiske Union,
 - der henviser til artikel 91 og 100, artikel 191, stk. 4, artikel 207 og 209, sammenholdt med artikel 218, stk. 6, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 81, stk. 3,
 - der henviser til interimbetænkning fra Udenrigsudvalget (A7-0093/2014),
- A. der henviser til, at forbindelserne mellem Den Europæiske Union og Republikken Indonesien (i det følgende benævnt "Indonesien") skal være omfattet af ovennævnte rammeaftale om et alsidigt partnerskab og samarbejde (i det følgende benævnt "PSA");
- B. der henviser til, at PSA'en er den første af sin art mellem Den Europæiske Union og Indonesien og har til formål at styrke det politiske, økonomiske og sektorspecifikke samarbejde af gensidig interesse og yderligere at øge det bilaterale og regionale samarbejde for at imødegå globale udfordringer;
- C. der henviser til, at PSA'en, som centrale elementer, indeholder en bekræftelse af de værdier, som kommer til udtryk i De Forenede Nationers pagt, De Forenede Nationers verdenserklæring om menneskerettighederne og andre internationale traktater, der gælder for begge parter, og deres tilslutning til principperne om demokrati, god regeringsførelse og retsstaten samt bestemmelser vedrørende etablering eller styrkelse af samarbejdet inden for områder, såsom menneskerettigheder, handel og investeringer, energi, turisme, transport og infrastruktur, bevarelse af marine ressourcer og fiskeri, industripolitik og små og mellemstore virksomheder (SMV'er), databeskyttelse og intellektuelle ejendomsrettigheder og bekæmpelse af spredning af masseødelæggelsesvåben samt bekæmpelse af organiseret kriminalitet, korruption, hvidvaskning af penge, terrorisme og finansiering af terrorisme;

¹ EUT C 33 E af 5.2.2013, s. 201.

² EUT C 239 E af 20.8.2013, s. 1.

³ EUT L 154 af 15.6.2012, s. 1.

D. der henviser til, at Indonesien er verdens fjerdestørste nation, det tredjestørste demokrati, det største land med muslimsk flertal og millioner af medlemmer af andre trosretninger samt et heterogent samfund, der består af mere end 240 millioner borgere af forskellige etniske grupper, sprog og kulturer, hvoraf 40 % er under 25 år, strategisk placeret i en øgruppe med mere end 17 000 øer, der strækker sig over 5 400 km fra øst til vest i Det Indiske Hav og Stillehavet;

1. opfordrer Rådet til at tage hensyn til følgende henstillinger:

- a) glæder sig over denne PSA, som er den første af sin art mellem EU og ASEAN-landene; anser den for et bevis på den hastigt voksende betydning af båndene mellem EU og Indonesien og forventer, at den indleder en ny æra inden for bilaterale forbindelser på grundlag af fælles principper, såsom demokrati, retsstaten og menneskerettighederne, ligestilling, gensidig respekt samt gensidige fordele;
- b) fremhæver Indonesiens 15-årige demokratiske, politiske, sociale og økonomiske omstillingsproces efter 33 års autoritært styre; henviser til, at Indonesiens urbanisering sker i hastigt tempo, at landet har en hurtigt voksende middelklasse (med mere end 70 millioner), omfattende naturressourcer og den største økonomi i Sydøstasien (BNP er vokset med mere end 6 % i de seneste to år), at halvdelen af verdens handel passerer gennem landets nordlige farvande, og at landet i stigende grad gør sin diplomatiske tilstedeværelse gældende i regionale og internationale fora, såsom FN, WTO, IOC, G20 samt ASEAN, hvor Indonesien både er en af stifterne og det største medlem, og anerkender den vigtige rolle, som Indonesien spiller i den omkringliggende region;
- c) roser de fremskridt, som Indonesien har gjort med hensyn til udviklingen af demokratisk regeringsførelse og landets demokratiske engagement, som kommer til udtryk i et pluralistisk samfund og i frie og retfærdige valg, mediefrihed, et aktivt civilsamfund, en robust økonomi, bekæmpelse af fattigdom, uddannelse og andre indikatorer vedrørende 2015-målene samt i udviklingen af gode forbindelser med nabolandene og i fremme af demokrati og menneskerettigheder; henviser imidlertid til, at der fortsat er store udfordringer med retsstatsprincippet, beskyttelse af menneskerettighederne, navnlig sikring af, at de personer, som krænker menneskerettighederne, herunder militæret, stilles til ansvar og at de personer, som krænker minoritetsrettigheder, såsom religiøse og etniske mindretals samt kvinders og LGBTI-personers rettigheder, og herunder de udfordringer, der er forbundet med bekæmpelse af korruption, ligeledes drages til ansvar; understreger, at disse udfordringer kan løses gennem internationalt samarbejde, især inden for rammerne af PSA'en;
- d) påpeger de hurtigt voksende forbindelser mellem EU og Indonesien inden for handel og andre økonomiske områder som følge af de forretningsmuligheder, der er opstået i en økonomi, som har tiltrukket sig stigende udenlandske og indenlandske investeringer; foreslår, at der bør stræbes efter bedre infrastruktur og kommunikationsforbindelser samt forbedrede lovgivningsrammer gennem samarbejde i henhold til bestemmelserne i PSA'en vedrørende handel og

investeringer, beskatning og told, dialog om den økonomiske politik, miljø, industripolitik og SMV'er samt transport med henblik på at frigøre det fulde økonomiske potentiale i Indonesien og fremme bæredygtig vækst, jobskabelse og nedbringelse af fattigdommen, både i EU's medlemsstater og i Indonesien;

- e) understreger, at PSA'en har til formål at yderligere styrke forbindelserne mellem EU og Indonesien som supplement til de eksisterende samarbejds mekanismer og samarbejde om løsningen af globale udfordringer på grundlag af fælles principper om lighed, gensidig respekt, gensidige fordele, demokrati, aktiv inddragelse af civilsamfundet, retsstatslige forhold, god regeringsførelse og menneskerettigheder ved at udvikle det politiske og økonomiske samarbejde inden for handel, investeringer, industripolitik og SMV'er, miljø, klimaændringer, energi, videnskab og teknologi, intellektuelle ejendomsrettigheder, turisme, uddannelse og kultur samt migration såvel som bekæmpelse af hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, narkotikahandel, korruption, organiseret kriminalitet og menneskesmugling;
- f) mener, at forholdet mellem EU og Indonesien bør anerkendes som strategisk, og at der bør afholdes regelmæssige topmøder for at gennemgå den bilaterale og globale udvikling; henstiller, at der med jævne mellemrum aflægges besøg i Indonesien på højt niveau, f.eks. af Kommissionens formand, næstformanden i Kommissionen/den højtstående repræsentant og medlemmer af Europa-Parlamentet, og at spørgsmålet om visum og internationale civilsamfundsorganisationers adgang løses på en sådan måde, at der bliver lettere for mennesker og det civile samfund i EU og Indonesien at mødes; glæder sig i denne forbindelse over nedsættelsen af det blandede udvalg i henhold til artikel 41 i PSA'en, som skal mødes mindst hvert andet år på skift i Indonesien og i Bruxelles;
- g) opfordrer indtrængende EU og Indonesien til at gøre fuld brug af PSA'en for at opnå langsigtede geostrategiske fordele i forbindelse med imødegåelsen af globale sikkerhedsudfordringer i bilaterale, regionale og globale multilaterale fora, såsom bekæmpelse af klimaændringer og spredningen af masseødelæggelsesvåben, bekæmpelse af terrorisme, korruption, organiseret kriminalitet, narkotikasmugling, hvidvaskning af penge samt finansiering af terrorisme, samarbejde på databeskyttelsesområdet og en fortsættelse af samarbejdet på andre områder, som ikke eksplicit er dækket af PSA'en, som f.eks. katastrofeberedskab og -indsats, konfliktløsning, håndvåben og lette våben samt søfartssikkerhed, herunder pirateri;
- h) glæder sig over, at Indonesien i 2006 ratificerede den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, samt landets nylige ratificering af forskellige FN-menneskerettighedskonventioner vedrørende vandrende arbejdstagere, handicappede, børn i væbnede konflikter samt salg af børn, børneprostitution og børnepornografi; forventer, at de nødvendige institutionelle og juridiske reformer vil sikre, at disse instrumenter bliver overholdt;

- i) sætter stor pris på den indgåede fredsftale og den økonomiske udvikling i Aceh gennem de seneste otte år og håber, at der kan gøres yderligere fremskridt med hensyn til at bringe provinsen og dens befolkning ud af fattigdommen;
- j) roser den indsats, som de indonesiske myndigheder har gjort for at bekæmpe korrupsion, herunder det arbejde, som udvalget for udryddelse af korrupsion har gjort; udtrykker dog bekymring over, at korrupsion fortsat er et alvorligt problem og en væsentlig hindring for udvikling på trods af Indonesiens ratificering i 2006 af De Forenede Nationers konvention mod korrupsion, og opfordrer derfor indtrængende til yderligere foranstaltninger i henhold til artikel 35 i PSA'en om at udveksle bedste praksis for så vidt angår bekæmpelse af korrupsion, herunder inddrivelse af aktiver, der er skjult i EU's medlemsstater eller i nogen anden jurisdiktion, samt bekæmpelse af økonomisk og finansiel kriminalitet;
- k) opfordrer EU's medlemsstater til at yde gensidig juridisk bistand med Indonesien i kampen mod korrupsion og til at samarbejde med Indonesien om at nægte at fungere som tilflugtssted for enheder, som er involveret i korrupsion og menneskerettighedskrænkelser;
- l) bemærker vigtigheden af den indonesiske lov 34/2004 og den ministerielle bekendtgørelse nr. 22 fra 2009 om den indonesiske regerings obligatoriske overtagelse af alle militærvirksomheder og økonomiske aktiviteter; understreger den grundlæggende betydning af at overholde den pågældende lov og bekendtgørelse om demokratisk ansvarlighed i kampen mod korrupsion og beskyttelse af menneskerettighederne;
- m) roser Indonesien for den rolle, som landet spiller med hensyn til at styre processen i Bali-forummet for menneskerettigheder på regionalt niveau; udtrykker imidlertid bekymring over den manglende konsekvens i lov 8/1985 og den nye lov om masseorganisationer 17/2013 (som ophævede den tidligere lov om foreninger 8/1985) vedrørende civile foreninger (Ormas-lovforslaget), som trods det erklærede mål om at sikre tolerance og forhindre vold mod grupper i samfundet, og hvis den ikke revideres, så den stemmer overens med internationale menneskerettighedsstandarder, risikerer at indføre unødvendige og undertiden besværlige administrative, retlige og finansielle restriktioner på ikkestatslige organisationers aktiviteter, hvorved civilsamfundets muligheder for at arbejde i Indonesien undergraves markant, og foreningsfriheden, ytringsfriheden, forsamlingsfriheden og tanke-, samvittigheds- og regionsfriheden indskrænkes; mener i denne forbindelse, at den årlige menneskerettighedsdialog mellem EU og Indonesien er den rette platform til at drøfte sådanne problemer;
- n) understreger, at både de nationale og udenlandske virksomheder, der arbejder i Indonesien, skal udvikle deres aktiviteter i overensstemmelse med principperne om virksomhedernes sociale ansvar; glæder sig over regeringens forordning nr. GR 47/2012 om det sociale og miljømæssige ansvar i selskaber med begrænset ansvar, som finder generel anvendelse på indonesiske virksomheder og giver mulighed for incitament og sanktioner; understreger dog behovet for at opbygge kapacitet til at gennemføre FN's vejledende principper om erhvervslivet og

menneskerettigheder; opfordrer EU til inden for rammerne af PSA'en at yde den nødvendige tekniske bistand og Indonesien til at udvikle sin egen nationale plan for gennemførelsen af FN's vejledende principper; roser Indonesien for i november 2012 at have været vært for det internationale møde under ledelse af landets korruptionsbekæmpelsesudvalg sammen med De Forenede Nationers udviklingsprogram og FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse, hvor "principperne for korruptionsbekæmpende agenturer" blev drøftet;

- o) bemærker med beklagelse, at det stadig mere omfattende fokus på den islamiske undervisning inden for det offentlige uddannelsessystem på bekostning af fremhævelsen af religiøs, etnisk og kulturel pluralitet og diversitet, der er indskrevet i Indonesiens motto "Bhineka Tunggal Ika" (forenet i mangfoldighed) og ligeledes den udbredte opfattelse af, at myndighederne mangler politisk beslutsomhed, når det drejer sig om at bekæmpe religiøs ekstremisme, opfattes som medvirken til det stigende antal hændelser med sekterisk vold og diskrimination imod personer, der tilhører religiøse og etniske mindretal; udtrykker fortsat bekymring over den forskelsbehandling, chikane eller vold, der udøves mod personer, som tilhører etniske mindretal, kvinder og LGBTI-personer, og som undertiden retsforfølges under forskellige regler og bestemmelser vedrørende pornografi, blasfemi og religiøse mindretals aktiviteter;
- p) udtrykker bekymring over den vold, som udøves mod religiøse mindretal, der kommer til udtryk i angreb på Ahmadiyya-tilhængere og Shia-muslimer, og lukningen af kirker i visse dele af landet samt diskriminerende bestemmelser og statslig praksis mod personer, som ikke tilhører én af de seks anerkendte religioner i forbindelse med civil registrering af ægteskaber og fødsler eller udstedelse af identitetskort; opfordrer indtrængende de indonesiske myndigheder til at sikre, at religionsfriheden anvendes i praksis som fastsat i forfatningen, og til fortsat at fremme religiøs tolerance; mener i denne forbindelse, at den årlige menneskerettighedsdialog mellem EU og Indonesien samt artikel 39 i PSA'en om moderniseringen af staten og den offentlige administration er den rette platform til at behandle sådanne problemer;
- q) erindrer om, at afskaffelse af dødsstraf er et centralt mål i Unionens menneskerettighedspolitik; opfordrer de indonesiske myndigheder til at overveje at afskaffe dødsstraffen eller i det mindste suspendere anvendelsen af den; mener i denne forbindelse, at den årlige menneskerettighedsdialog mellem EU og Indonesien er den rette platform til at drøfte sådanne problemer; opfordrer desuden indtrængende EU til at komme i tættere kontakt med civilsamfundet i Indonesien med henblik på at fremme menneskerettighederne, retsstatsprincippet og bekæmpe korruption samt slå til lyd for afskaffelsen af dødsstraffen;
- r) er fortsat alvorligt bekymret over torturen og andre menneskerettighedskrænkelser mod civilbefolkningen i Papua og Vestpapua, hvor det skønnes, at mere end 100 000 mennesker er blevet dræbt i løbet af de seneste 50 år; glæder sig over, at guvernøren for Papua for nylig meddelte, at Papua vil blive åbnet for udenlandske journalister og ngo'er for første gang i flere år; opfordrer EU til at tilbyde de

indonesiske myndigheder bistand, som det tidligere er blevet gjort for Aceh, til at udarbejde en samlet tilgang til forbedring af situationen i Papua; er fortsat bekymret over sammenstødene mellem sikkerhedsstyrkerne og selvstændighedsforkæmpere, de foruroligende beretninger om menneskerettighedskrænkelser, som tilskrives sikkerhedsstyrkerne og manglen på fremskridt inden for uddannelse, sundhed og beskæftigelse samt over muligheden for at udøve sin ytrings- og forsamlingsfrihed, der er afgørende for papuanerne, såvel som beskyttelse af miljøet, naturressourcer og deres kulturelle identitet; opfordrer indtrængende de indonesiske myndigheder til at give uafhængige EU-observatører fri adgang til området;

- s) roser den indonesiske regerings indsats for at gøre det muligt for FN's Menneskerettighedshøjkommissariat at arbejde i landet og bistå med håndteringen af asylansøgere og flygtninge; påpeger betydningen af en offentlig politisk debat for at øge samfundets støtte til asylansøgere og flygtninge; foreslår desuden, at Indonesien og EU fuldt ud gennemfører artikel 34 i PSA'en med henblik på at samarbejde om migrationsspørgsmål, herunder lovlig og ulovlig indvandring, menneskesmugling og menneskehandel;
- t) opfordrer indtrængende EU og Indonesien til at samarbejde tæt i henhold til artikel 4 i PSA'en om juridisk samarbejde for at gennemføre Indonesiens ratificering af FN-konventionen fra 1948 om forebyggelse og straf for folkemord samt Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol;
- u) glæder sig over den fortsatte menneskerettighedsdialog mellem EU og Indonesien, som blev indledt i 2010, og opfordrer til yderligere medvirken og bidrag fra civilsamfundets side i dialogen og gennemførelsen af den nationale menneskerettighedshandlingsplan;
- v) glæder sig over forordningerne fra 2006, 2008 og 2010, som forbyder kvindelig kønslemlæstelse; anerkender de indonesiske myndigheders bestræbelser, herunder ratificeringen af konventionen om afskaffelse af alle former for forskelsbehandling af kvinder og FN's konvention om barnets rettigheder samt arbejdet i den nationale kommission om vold imod kvinder (Komnas Perempuan) og i det lokale civilsamfund med at formidle oplysninger om farerne ved kvindelig kønslemlæstelse; bemærker, at denne tradition trods disse bestræbelser og vedtagelsen af FN's resolution om forbud mod kvindelig kønslemlæstelse fortsat praktiseres i visse dele af Indonesien; henstiller i denne forbindelse, at EU og Indonesien samarbejder tæt om sundhed i henhold til artikel 31 i PSA'en, og at de gør brug af menneskerettighedsdialogen for at udveksle bedste praksis med det formål at udrydde kønslig lemlæstelse og mindske de sundhedsrisici for unge piger og kvinder, som denne praksis udgør; opfordrer Indonesien til at fordoble sin indsats på at sætte en stopper for denne alvorlige form for kønsbaseret vold mod kvinder og piger, som udgør en alvorlig krænkelse af deres menneskerettigheder;
- w) roser de fremskridt, som Indonesien har gjort gennem sin nationale handlingsplan for afskaffelse af de værste former for børnearbejde og sine juridiske

rammebestemmelser om bekæmpelse af udnyttelse af børn;

- x) anerkender den vigtige rolle, som arbejderbevægelserne spiller i dialoger og forhandlinger med regeringen og andre interessenter med henblik på at forbedre arbejdsforholdene og retten til socialsikring i Indonesien; henstiller, at det ønskede samarbejde under bestemmelserne i PSA'en om sikring af menneskerettighederne og ikkeforskelsbehandling bør vedrøre spørgsmål om kønnenes ligestilling på arbejdspladsen og bekæmpelse af kønsbaserede lønforskelle; understreger især betydningen af specifikke foranstaltninger for at sikre, at internationale grundlæggende arbejdsnormer gennemføres fuldt ud, eftersom kvindelige arbejdstagere fortsat udsættes for udnyttelse og forskelsbehandling i form af tunge arbejdsbyrder, underbetaling og chikane fra ledelsens side;
- y) understreger, at eksporten fra EU til Indonesien er blevet fordoblet i de seneste seks år og nåede i 2012 en værdi på 9,6 mia. EUR; bemærker, at den bilaterale handel kun havde en værdi af 25 mia. EUR, hvilket gør Indonesien til EU's 29. handelspartner, men kun EU's fjerdestørste handelspartner i regionen, på trods af at Indonesien udgør 40 % af ASEAN's BNP og befolkning; konstaterer imidlertid, at der er en kraftig stigning i EU-investeringerne i Indonesien, således at EU nu ligger på andenpladsen efter Singapore med hensyn til direkte udenlandske investeringer, og at 1 000 EU-virksomheder har investeret over 1 000 mia. EUR og beskæftiger 1,1 million indonesere;
- z) opfordrer Indonesien og EU til at overveje at indlede forhandlinger om en frihandelsaftale som et supplement til det samarbejde, der opfordres til inden for rammerne af PSA'en, med henblik på gradvist at fjerne de største handelshindringer, herunder styrke høringerne om overholdelse af WTO-reglerne, fremme af brugen af internationale standarder for tekniske handelshindringer, forbedre beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, øge gennemsigtigheden i handelsforordningerne, videreudvikle toldsamarbejdet samt fremme en ikke-diskriminatorisk investeringsordning, således at handlen med varer, investeringer, tjenesteydelser og offentlige indkøb kan øges;
- aa) roser Indonesien for landets bestræbelser på at samarbejde med EU om at afskaffe handel med ulovligt træ og træprodukter; henviser til undertegnelsen af den frivillige partnerskabsaftale om retshåndhævelse af, god forvaltningspraksis inden for og handel på skovbrugsområdet (FLEGT-VPA) mellem EU og Indonesien i september 2013; bemærker, at eksporten af tømmer fra Indonesien til EU steg med 114 % i første kvartal af 2013; ser frem til udstedelsen af FLEGT-licenser, der attesterer lovligheden af træ og træprodukter, og til at der kan importeres indonesisk træ og træprodukter til EU, når begge parter har vurderet, at Indonesiens licensordning for lovligt tømmer (TLAS) er tilstrækkelig effektiv; forventer, at relevante aktørers evne til at gennemføre denne FLEGT-VPA undersøges ved regelmæssige fælles vurderinger;
- ab) anerkender Indonesiens og EU's centrale rolle med hensyn til bekæmpelse af klimaændringer som følge af deres geopolitiske og økonomiske betydning, geografiske udstrækning og befolkningstal; glæder sig over Indonesiens stadig

større rolle i internationale forhandlinger om klimaændringer; roser Indonesiens ambitiøse planer, som blev annonceret i 2009, om at begrænse væksten i emissioner og landets ønske om international støtte til at opnå endnu større reduktioner; bemærker, at skovødelæggelse og ændringer i arealudnyttelsen bærer hovedansvaret for drivhusgasemissioner i Indonesien, men at den voksende energisektor ventes at overtage denne position fra skovbruget i 2027; opfordrer derfor PSA-parterne i medfør af artikel 23 i PSA'en om energi til straks at etablere en institutionaliseret bilateral samarbejds mekanisme, som kan opbygges på grundlag af det eksempel, som UK Climate Change Unit (UKCCU) i Indonesien etablerede i 2011 med henblik på at diversificere energiforsyninger ved at udvikle nye og vedvarende energiformer og transmissionsinfrastrukturer til at forbinde vedvarende energikilder til efterspørgselscentre og opnå en rationel udnyttelse af energi for at bekæmpe klimaændringer og fremme bæredygtig udvikling;

- ac) udtrykker alvorlig bekymring over de virkninger, som den voksende efterspørgsel på palmeolie har på skovfældningen i Indonesien, som er verdens største producent og forbruger af palmeolie; glæder sig over suspenderingen af rydningen af nye skovområder, som regeringen indførte i 2011, men opfordrer indtrængende til, at der træffes foranstaltninger til at lukke de talrige smuthuller, som hidtil i høj grad har begrænset virkningerne;
- ad) glæder sig over den luftfartsaftale, som EU og Indonesien undertegnede i 2011, og som fjerner nationalitetsbegrænsninger inden for bilaterale luftfartstjenester, og at den er et skridt hen imod en styrkelse af det overordnede samarbejde mellem EU og Indonesien; henstiller, at der tages yderligere skridt i henhold til artikel 34 i PSA'en om transport, navnlig indførelsen af en tæt dialog om maritime spørgsmål og landtransport for at styrke infrastrukturen i det indonesiske øhav samt foranstaltninger til fuldt ud at gennemføre internationale standarder for transportsikkerhed og forureningsforebyggelse;
- ae) udtrykker bekymring over de årligt tilbagevendende skovbrande, som i stor udstrækning tilskrives palmeolieplantager, tømmerfirmaer og landbrugere, der anvender dette som middel til at rydde jorden med henblik på dyrkning, men som øger den globale opvarmning og gør Indonesien til en af de største udledere af drivhusgasemissioner; glæder sig over den indonesiske regerings løfte om at ratificere ASEAN-aftalen vedrørende grænseoverskridende røgforurening i begyndelsen af næste år og opfordrer indtrængende myndighederne til hurtigst muligt at træffe effektive forebyggende foranstaltninger;
- af) bemærker, at turisme er en af de førende sektorer i den indonesiske økonomi; understreger i denne forbindelse, at artikel 17 i PSA'en udgør en fremragende mulighed for at udveksle oplysninger og etablere bedste praksis med henblik på at maksimere det indonesiske potentiale inden for natur- og kulturarv samt afhjælpe negative konsekvenser, såsom forurening eller skader på marine økosystemer, for at udvikle bæredygtige turismemodeller og øge turismens positive bidrag under hensyntagen til lokalsamfundenes interesser;
- ag) bemærker, at der er blevet indledt udvekslinger mellem Indonesien og EU via

Erasmus Mundus II-programmet, hvorigennem der blev uddelt 200 stipendier mellem 2008-2010; anerkender, at Europa-Kommissionen påtænker at afholde workshops og seminarer for at øge de indonesiske små og mellemstore virksomheders forståelse og kendskab til internationale standarder og kvalitetskrav; opfordrer imidlertid indtrængende til, at udvekslinger af studerende og akademiske medarbejdere intensiveres yderligere, og at der etableres regelmæssige uddannelsesordninger i henhold til artikel 25 i PSA'en om kultur og uddannelse samt udveksling af bedste praksis og viden om turisme, iværksætteri og sprog; opfordrer desuden til, at Indonesien og EU i denne forbindelse overvejer at indlede forhandlinger om visumlettelse for at øge mellemfolkelige udvekslinger;

- ah) bemærker, at EU mellem 2007 og 2013 ydede omtrent 400 mio. EUR i udviklingsbistand til Indonesien; anerkender, at Indonesien efter 2014 ikke længere vil være berettiget til flerårige vejledende programmer efter at have opnået status af et lavere mellemindkomstland, mens det fortsat modtager støtte fra EU's generelle toldpræferenceordning; opfordrer derfor indtrængende Indonesien til fortsat at gennemføre de politikker, som tidligere blev prioriteret og finansieret af de flerårige vejledende programmer, såsom dem der vedrører uddannelse, handel og investering, retshåndhævelse og retsvæsen, generel kapacitetsopbygning og klimaændringer; mener, at det bilaterale samarbejde under PSA'en, kombineret med finansiering fra Den Europæiske Investeringsbank og eventuelle fremtidige økonomiske partnerskabsaftaler, vil spille en central rolle med henblik på yderligere at fremme sådanne prioriteringer i Indonesien;
- ai) foreslår, at Indonesien og EU identificerer samarbejdsområder i henhold til bestemmelserne i PSA'en med henblik på bedre at kunne gennemføre og forvalte Indonesiens overordnede økonomiske udviklingsplan (MP3EI) ved at udveksle viden og bedste praksis om offentlig-private partnerskaber og som led i Indonesiens og nogle EU-medlemsstaters G20-forpligtelser at samarbejde tæt om bekæmpelse af overførsel af overskud, skatteundgåelse og automatisk udveksling af skatteoplysninger;
- aj) opfordrer EU til inden for rammerne af PSA'en at støtte Indonesiens bestræbelser på at modernisere den offentlige forvaltning, navnlig ved at opbygge kapacitet til udformning og gennemførelse af politikker samt styrkelse af retsvæsenet og de retshåndhævende institutioner;
- ak) opfordrer EU og Indonesien til at samarbejde om gennemførelsen af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES) og til at bevare og forvalte naturressourcer og biologisk mangfoldighed på en bæredygtig måde, navnlig skov- og fiskeressourcer samt marine ressourcer; udtrykker bekymring over den private sektors stadig mere omfattende skovrydning med henblik på anlæggelse af palmeolie- og gummiplanter på bekostning af monokultur;
- al) glæder sig over Indonesiens ratificering af De Forenede Nationers havretskonvention og opfordrer EU til at tilbyde sin bistand med de institutionelle

og andre reformer, der er nødvendige for at overholde den pågældende konvention og styrke søfartssikkerheden i regionen;

am) glæder sig over PSA'en, som er et bevis på den voksende betydning af båndene mellem EU og Indonesien, og som indleder en ny æra af bilaterale relationer gennem en styrkelse af det politiske, økonomiske og sektorbaserede samarbejde på tværs af en lang række politikområder ved at lette handels- og investeringsstrømme og mellemfolkelige kontakter, herunder inden for rammerne af initiativer mellem EU og ASEAN samt forbedre samarbejdet mellem EU og Indonesien for at imødegå globale udfordringer som supplement til det eksisterende samarbejde i andre internationale organisationer, hvor både EU og Indonesien spiller en stadig vigtigere rolle; understreger, at et bilateralt og multilateralt samarbejde muligvis vil fremme konfliktløsning på regionalt og internationalt plan og forbedre effektiviteten af kampen mod terrorisme, pirateri, organiseret kriminalitet, hvidvaskning af penge og skattely; glæder sig over, at alle medlemsstaterne har ratificeret PSA'en, som blev undertegnet så langt tilbage som i 2009;

2. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	21.1.2014
Resultat af den endelige afstemning	+ : 52 - : 1 0 : 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Pino Arlacchi, Hiltrud Breyer, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojula, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Sir Graham Watson
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Marije Cornelissen, Tanja Fajon, Göran Färm, Barbara Lochbihler, Ivo Vajgl